

Memòria

del secretari llegida en la sessió inaugural del curs 1954-1955

(12 d'octubre de 1954)

En el dinovè anys de la seva fundació, la Societat Catalana de Geografia, inaugurà el curs 1953-1954 el 27 d'octubre de 1953. Obrí la sessió el president doctor Mn. Ramon Bataller. A continuació el secretari llegí la memòria dels actes celebrats el curs anterior. Prengué immediatament la paraula el doctor Eduard Fontserè, el qual llegí el treball "La sismicitat a Catalunya" realitzat amb el rigor, la profunditat i l'exemplaritat a que ens té acostumats. Seguidament el president doctor Mn. Ramon Bataller féu l'elogi de l'estudi Fontserè el qual remarcà que és completament nou entre les matèries que fins ara havien estat objecte [P. 48] de treballs especials de Catalunya. El Dr. Bataller féu a més història de les investigacions espeleològiques al Principat i reté homenatge als iniciadors d'aquesta especialitat entre nosaltres.

El 17 de novembre de 1953 el consoci Sr. Carles Muñoz i Espinalt féu una brillant exposició d' "Alguns aspectes psicològics del poble català". L'acte va ser molt concorregut, el tema apassionà els assistents, els quals al final de l'acte, es lliuraren a una interessant discussió dels punts de vista exposats.

El 21 de desembre de 1953 el senyor Jordi Nadal del Seminari d'Història de la Universitat de Barcelona féu una exposició dels mètodes per a l'estudi de la població catalana dels segles setze i disset. La falta de recomptes de població oficials en aquest període obliga a plantejar-se mètodes indirectes per a fer deduccions sobre l'avenç o el retrocés de la població en els segles referits. El treball del senyor Nadal realitzat amb la col·laboració del senyor Emili Giralt mostrà el domini que el conferenciant posseeix sobre el tema.

El 19 de gener de 1954 el consoci i catedràtic de la Universitat de Barcelona senyor Oriol de Bolòs, ens parlà de la conservació del patrimoni forestal. El docte company s'estengué sobre els perills que amenacen les possibilitats forestals, les conseqüències que es deriven de la desaparició dels boscos i la necessitat d'interessar els poders públics i els particulars en el manteniment d'uns béns que són font de riquesa i de bellesa.

El 16 de febrer el senyor Ramon Vinyeta de Torelló, excursionista eu ha publicat diversos treballs sobre serres que divideixen el Ripollès, la Garrotxa i Osona, els parlà del Collsacabra. Complementà la seva descripció amb la projecció de nombroses diapositives i un film de colors.

El dia 16 de març l'incansable publicista i director de l'Arxiu Històric de Tordera de Mar, senyor Josep Font i Solsona, exposà l'evolució urbana de la vila de Tordera.

El 29 d'abril, la doctora Joaquina Comas de Candel va ocupar la nostra tribuna, fent una exposició brillantíssima del treball sobre l'illa de Menorca que l'any 1952 va obtenir el Premi Jaume I [P. 49] de

l'Institut d'Estudis Catalans. La doctora Comas es va estendre sobre tots els temes d'interès geogràfic que suscita l'estudi de l'illa, plantejant els seus problemes i fonamentant les seves conclusions. Complementà la seva conversa amb una projecció de diapositives.

Per fi el dia 18 de maig el senyor Rafael de la Torre va oferir-nos un treball sobre l'Alt Urgell, amenitzant-lo amb la projecció d'abundantíssims gràfics.

Durant el curs la Societat ha publicat i repartit entre els socis l'opuscle "La sismicitat a Catalunya".

Ha estat convocat per segona vegada el Premi Eduard Brossa dotat amb mil pessetes, ofert al millor recull de noms de lloc d'un terme municipal de les terres catalanes.

Unes notes tristes ens cal consignar abans de donar la present relació per finida. Ens ha deixat per sempre més el consoci Màrius Ferrer, vell devot excursionista, en el qual trobaven acollida totes les iniciatives generoses. Coneixedor conspicu de Catalunya, la qual tenia recorreguda en la seva totalitat, la seva paraula era carterera i definidora en tot allò que es referís a la descripció d'un paisatge o a la precisió d'un accident geogràfic. Octogenari era un arxiu vivent de coses del país i un informador docte i generós.

Un altre que ens ha deixat ha estat el nostre col·laborador Albert Ferrer que l'any 1953 ocupava una de les nostres sessions científiques per a parlar-nos de Sant Miquel d'Olèrdola. Encarregat oficialment de les excavacions i restauració de la vetusta fortalesa medieval del Penedès, havia donat mostres de la seva perícia i responsabilitat. En nombrosos treballs d'història i arqueologia de Vilanova i la Geltrú d'on era fill i residia, s'havia guanyat l'estima dels estudiosos catalans que veien en ell una positiva esperança. Membre directiu i fundador del Centre d'Estudis de la Biblioteca-Museu Víctor Balaguer, sabé posar d'evidència dots d'organitzador. Darrerament es dedicava en preferència a estudis de prehistòria intervenint en diverses excavacions penedesenques.

Un tercer amic a recordar és Lluís Brull de Tivissa, erudit local, excavador del castellet de Banyoles en col·laboració del nostre president senyor Serra Ràfols. Ens tenia promesa una intervenció a la nostra entitat i un recull de noms de lloc de la seva localitat nadiua. La [P. 50] mort l'ha sorprès preparant per a la impremta el text de la *Història de Tivissa* de Màrius Bru.

Per fi ens cal consignar el traspàs ocorregut dissabte passat d'Aureli Capmany, el qual per bé que no havia tingut contacte directe amb la geografia, els temes folklòrics que amb tant d'entusiasme havia cultivat no deixen de tenir-hi alguna relació. Per damunt de tot és una vella figura del nostre renaixement cultural que ens deixa per sempre.

Déu els tingui a tots en glòria.

[signat] Josep Iglésies